

Tradus și revizuit de IER (ier.gov.ro)

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A TREIA

**CAUZA NEAGOE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI**

*(Cererea nr. 23319/08)*

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

21 iulie 2015

**DEFINITIVĂ**

**21.10.2015**

*Această hotărâre a rămas definitivă în temeiul art. 44 § 2 din Convenție. Acesta poate suferi modificări de formă.*



## HOTĂRÂREA NEAGOE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

### **În cauza Neagoe împotriva României,**

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din:

Josep Casadevall, *președinte*,

Luis López Guerra,

Ján Šikuta,

Kristina Pardalos,

Johannes Silvis,

Valeriu Grițco,

Branko Lubarda, *judcători*,

și Marialena Tsirlı, *grefier adjunct de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu la 30 iunie 2015,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

## PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 23319/08) îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ionel-Ionuț Neagoe („reclamantul”), a sesizat Curtea la 16 mai 2008, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de P. Buneci, avocat în București. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. În temeiul art. 6 § 2 din Convenție, reclamantul se plânge în special de o încălcare a dreptului la prezumția de nevinovăție, ca urmare a declarațiilor făcute de Președintele României și de purtătorul de cuvânt al Curții de Apel Galați înainte de stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

4. La 17 septembrie 2013, capătul de cerere întemeiat pe art. 6 § 2 din Convenție a fost comunicat Guvernului. În urma abținerii doamnei Iulia Antoanella Motoc, judecător ales să reprezinte România, președintele camerei l-a desemnat pe domnul Luis López Guerra în calitate de judecător ad-hoc (art. 26 § 4 din Convenție și art. 29 § 1 din Regulamentul Curții).

## ÎN FAPT

### I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul s-a născut în 1963 și locuiește în Craiova.

### A. Contextul cauzei

6. La 24 mai 2004, un camion care transporta douăzeci de tone de îngrășământ agricol (azotat de amoniu) a derapat într-o curbă în apropierea satului Mihăilești și s-a răsturnat. Camionul a luat foc; pompierii și trecătorii au încercat să-l stingă. O oră mai târziu, s-a produs o deflagrație de proporții din cauza unei reacții între azotat și motorină. Explozia a provocat moartea a optsprezece persoane, inclusiv șoferul camionului, rănind alte treisprezece persoane și provocând importante daune materiale.

7. Reclamantul este administratorul societății comerciale care l-a angajat pe șoferul camionului. Camionul era deținut de societatea M. Azotatul de amoniu provenea de la întreprinderea D.

### B. Procedura penală

8. Reclamantul, precum și administratorul societății M. și directorul general al întreprinderii D. („coinculpații”), au fost puși sub acuzare de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție („Parchetul”) pentru ucidere din culpă, vătămare corporală din culpă, nerespectarea legii referitoare la protecția muncii și distrugere din culpă.

9. Printr-un rechizitoriu din 30 septembrie 2004, Parchetul i-a trimis în judecată pe reclamant și coinculpații acestuia pentru săvârșirea infracțiunilor menționate anterior.

10. Printr-o hotărâre din 20 decembrie 2006, Judecătoria Focșani l-a condamnat pe reclamant la o pedeapsă de patru ani de închisoare cu executare. Instanța a hotărât că, din cauza nerespectării de către reclamant a obligațiilor sale legale în ceea ce privește protecția muncii, a avut loc explozia care a cauzat moartea sau rănirea victimelor, precum și daune materiale.

11. Reclamantul a declarat apel. Printr-o hotărâre din 5 octombrie 2007, Tribunalul Vrancea a admis apelul și l-a achitat. Pe baza a două rapoarte de expertiză întocmite în prezenta cauză, tribunalul a concluzionat că explozia a avut cauze accidentale, care nu puteau fi imputate reclamantului, în ciuda faptului că acesta nu își respectase obligațiile legale în ceea ce privește protecția muncii.

12. La 7 octombrie 2007, în urma achitării reclamantului, domnul Traian Băsescu, președintele României, a făcut următoarea declarație:

„Nu pot discuta hotărârea judecătorească, dar pare nedreaptă [...] Vă dați seama că este dificil pentru un președinte să contrazică o decizie a instanței, dar am înțeles că nu este definitivă și irevocabilă. Este o cale de atac și cred că obligația pe care o au cei care au făcut plângerea este să meargă mai departe.”

13. Parchetul și părțile civile au formulat recurs la Curtea de Apel Galați. La 25 februarie 2008, după audierea părților, aceasta a declarat închise dezbaterile și a anunțat că va pronunța o decizie la 29 februarie 2008.

## HOTĂRÂREA NEAGOE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

14. La 29 februarie 2008, Curtea de Apel, considerând că are nevoie de mai mult timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea deciziei pentru 3 martie 2008. În aceeași zi, judecătoarea G.I., în calitatea sa de purtător de cuvânt al Curții de Apel, a informat presa cu privire la aceasta. O parte a declarației sale era formulată astfel:

„[...] Probabil, completul Curții va modifica sentința tribunalului. Presupun că e vorba de o condamnare a inculpaților și de confirmare a sentinței judecătorești de la Focșani. ”

15. Prin hotărârea din 3 martie 2008, Curtea de Apel, reunită într-un complet de trei judecători, din care G.I. nu făcea parte, a casat hotărârea din 5 octombrie 2007 și a confirmat condamnarea reclamantului, astfel cum a fost pronunțată în primă instanță. Curtea de Apel a hotărât că exista o legătură directă de cauzalitate între atitudinea pasivă a șoferului, după deraparea camionului său, și consecințele exploziei. În continuare, Curtea de Apel a constatat că exista, de asemenea, o legătură directă de cauzalitate între comportamentul reclamantului, care nu îl instruisese pe șofer, și explozie.

## II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE ȘI INTERNAȚIONALE RELEVANTE

16. Dispoziția relevantă în speță din Constituția României se citește după cum urmează:

### Articolul 23 – Libertatea individuală

„(11) Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată. ”

17. Articolul 5<sup>2</sup> din Codul de procedură penală, în vigoare la momentul faptelor, era redactat în aceiași termeni.

18. Pasajele relevante din Recomandarea Rec(2003)13 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind furnizarea de informații prin intermediul mass-media în legătură cu procedurile penale, adoptată la 10 iulie 2003, în cadrul celei de-a 848-a reuniuni a delegaților miniștrilor, se citesc după cum urmează:

„Reamintind că mass-media au dreptul de a informa publicul în baza dreptului publicului de a primi informații, inclusiv cu privire la probleme de interes public, în temeiul art. 10 din Convenție, și că aceasta are datoria profesională de a face acest lucru;

Reamintind că dreptul la prezumția de nevinovăție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la respectarea vieții private și de familie, garantate la art. 6 și 8 din Convenție, constituie cerințe fundamentale, care trebuie să fie respectate în orice societate democratică;

Subliniind importanța reportajelor realizate de mass-media pentru informarea publicului privind procedurile penale, asigurând astfel vizibilitatea funcției disuasive a dreptului penal și permițând publicului să își exercite dreptul de a verifica funcționarea sistemului de justiție penală;

[...]

Recunoscând totodată diversitatea sistemelor juridice naționale în ceea ce privește procedurile penale, recomandă guvernelor statelor membre:

1. să adopte sau să întărească, după caz, toate măsurile pe care le consideră necesare în vederea punerii în aplicare a principiilor prezentate în anexa la prezenta recomandare, în cadrul limitelor dispozițiilor constituționale respective,

[...]

#### **Anexa la Recomandarea Rec(2003)13**

##### ***Principii privind difuzarea prin intermediul mass-media a informațiilor referitoare la procedurile penale***

###### *Principiul 1 – Informarea publicului prin intermediul mass-media*

Publicul trebuie să poată primi informații privind activitățile autorităților judiciare și ale serviciilor de poliție prin intermediul mass-media. În consecință, jurnaliștii trebuie să aibă posibilitatea de a relata și de a face comentarii în mod liber privind funcționarea sistemului de justiție penală, numai sub rezerva limitărilor prevăzute în temeiul următoarelor principii.

###### *Principiul 2 – Prezumția de nevinovăție*

Respectarea principiului prezumției de nevinovăție face parte integrantă din dreptul la un proces echitabil.

În consecință, opiniile și informațiile privind procedurile penale în curs (de desfășurare) ar trebui să fie comunicate sau difuzate prin intermediul mass-media doar în cazul în care acest lucru nu aduce atingere prezumției de nevinovăție a suspectului sau a acuzatului.”

19. La 13 aprilie 2006, Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat, în ședință plenară, Ghidul de bune practici pentru cooperarea între instanțe, parchetele de pe lângă acestea și mass-media, a cărui anexă este astfel redactată, în părțile sale relevante în speță:

#### **„§ 1 Purtătorii de cuvânt**

(1) Se va numi un purtător de cuvânt la fiecare instanță, respectiv parchet.

(2) Purtătorul de cuvânt poate fi un judecător sau procuror ori absolvent al unei facultăți de jurnalistică sau specialist în comunicare [...]

(4) Purtătorul de cuvânt trebuie să dovedească empatie față de activitatea jurnalistică. Succesul relației dintre mass-media și justiție depinde de deschiderea sa față de activitatea cu mass-media, disponibilitatea la dialog, diplomație, abilități de comunicare, specializarea în domeniul relațiilor publice [...]

[...]

#### **§ 5 Informațiile furnizate reprezentanților mass-media**

(1) Purtătorii de cuvânt sunt obligați să furnizeze informații reprezentanților mass-media, în limitele cadrului stabilit prin lege, Regulamentului de ordine interioară a instanțelor, respectiv parchetelor, și prezentului Ghid [...]

(4) Informațiile furnizate reprezentanților mass-media nu trebuie să pericliteze bunul mers al activităților judiciare, să afecteze principiul confidențialității sau să ducă la

## HOTĂRÂREA NEAGOE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

încălcarea altor drepturi, în conformitate cu legile interne, pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte [...]

### § 6 Conținutul, întinderea, momentul și forma informației

(1) Purtătorul de cuvânt îndeplinește activitatea de relații publice. În sarcinile sale intră obligația față de opinia publică de a informa, și prin intermediul mass-media, cu privire la cazuri judiciare și orice alte activități de interes public ale instanței sau parchetului [...]

(3) Informațiile trebuie transmise cât mai repede cu putință. Totuși, trebuie avut în vedere faptul că informațiile cu privire la deciziile instanței sau ale parchetului pot fi furnizate reprezentanților mass-media după ce acestea au fost pronunțate sau comunicate, după caz, sau dacă se poate porni de la prezumția că părțile implicate au luat cunoștință de respectiva decizie.

### § 7 Recomandări privind întocmirea informărilor mass-media

În relația cu mass-media, purtătorii de cuvânt vor fi preocupați și de observarea și respectarea prevederilor Recomandării 13(2003) a Comitetului de Miniștri și a Anexei acestui document, mai ales în ceea ce privește respectarea prezumției de nevinovăție, a independenței judiciare, a imparțialității și obiectivității actului de justiție. ”

## ÎN DREPT

### I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 6 § 2 DIN CONVENȚIE

20. Reclamantul se plânge de o încălcare a dreptului la prezumția de nevinovăție, din cauza declarațiilor Președintelui României și purtătorului de cuvânt al Curții de Apel Galați. Acesta invocă art. 6 § 2 din Convenție, care este redactat după cum urmează:

„Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.”

#### A. Cu privire la admisibilitate

##### *1. Cu privire la declarația Președintelui României*

21. Guvernul consideră că respectivul capăt de cerere al reclamantului referitor la declarația Președintelui României este inadmisibil din cauza neepuizării căilor de atac interne și, în subsidiar, pe motiv de tardivitate. Curtea va examina aceste două excepții separat.

##### **a) Excepția de neepuizare a căilor de atac interne**

22. Guvernul invocă neepuizarea căilor de atac interne și precizează că reclamantul putea, pe de o parte, să își prezinte argumentele întemeiate pe pretinsa încălcare a dreptului său la prezumția de nevinovăție în fața Curții de

Apel care a examinat cauza în ultimă instanță și, pe de altă parte, să solicite clarificări privind declarația în cauză Biroului de Relații Publice al Administrației Prezidențiale. Mai precis, în ceea ce privește prima cale de atac sugerată de Guvern, acesta susține că argumentele reclamantului ar fi putut să fie examinate de Curtea de Apel, care ar fi putut să decidă cu privire la adoptarea „celor mai adecvate măsuri” în scopul respectării garanțiilor prevăzute la art. 6 din Convenție.

23. Reclamantul susține că o solicitare de clarificare adresată Biroului de Relații Publice al Administrației Prezidențiale nu este o cale de atac, nici în sensul dreptului intern, nici în sensul art. 35 din Convenție.

24. Curtea reamintește că art. 35 din Convenție impune epuizarea doar a căilor de atac accesibile, adecvate și legate de încălcările incriminate [*Tsomtsos și alții împotriva Greciei*, 15 noiembrie 1996, pct. 32, *Culegere de hotărâri și decizii 1996-V*, și *Nada împotriva Elveției* (MC), nr. 10593/08, pct. 140, CEDO 2012].

25. Guvernul care a invocat neepuizarea căilor de atac interne are sarcina de a convinge Curtea de caracterul efectiv și disponibilitatea respectivei căi de recurs atât în teorie, cât și în practică la momentul faptelor, cu alte cuvinte că aceasta era accesibilă și îi putea oferi reclamantului posibilitatea soluționării capetelor sale de cerere, precum și că prezenta perspective rezonabile de reușită [*V. împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 24888/94, pct. 57, CEDO 1999-IX, și *D.H. și alții împotriva Republicii Cehe* (MC), nr. 57325/00, pct. 115, CEDO 2007-IV].

26. În plus, având în vedere însăși natura dreptului consacrat la art. 6 § 2 din Convenție, orice cale de atac internă efectivă, care vizează repararea unei pretinse încălcări a dreptului la prezumția de nevinovăție, care ar fi avut loc în cursul procedurii penale pendinte, trebuie să fie disponibilă imediat pentru justițiabil și nu trebuie să depindă de rezultatul procesului său. A admite contrariul ar însemna să anihilăm însuși principiul respectării prezumției de nevinovăție [*Gutsanovi împotriva Bulgariei*, nr. 34529/10, pct. 176, CEDO 2013 (extrase), și *Toni Kostadinov împotriva Bulgariei*, nr. 37124/10, pct. 108, 27 ianuarie 2015].

27. În speță, Curtea observă că, potrivit Guvernului, reclamantul ar fi putut să exercite două căi de atac înainte de a o sesiza. În ceea ce privește prima cale de atac sugerată de Guvern, care ar fi constat în prezentarea de către reclamant, în cadrul procedurii pe fond în fața Curții de Apel, a argumentelor întemeiate pe o încălcare a dreptului său la prezumția de nevinovăție de către Președintele României, Curtea observă că Guvernul nu a menționat măsurile concrete pe care ar fi putut să le adopte Curtea de Apel pentru a soluționa plângerea reclamantului. Prin urmare, consideră că, chiar dacă persoana în cauză ar fi prezentat aceste argumente în fața Curții de Apel, examinarea de către aceasta din urmă ar fi fost doar formală și nu s-ar fi concentrat pe însăși esența plângerii sale, și anume pretinsa încălcare a dreptului la prezumția de nevinovăție, cauzată de declarația publică a Președintelui României.



28. În ceea ce privește a doua cale de atac indicată de Guvern, Curtea apreciază că nu este vorba despre o cale de atac în fața unei instanțe naționale în sensul Convenției, ci despre o simplă solicitare de informații, care nu ar fi putut conduce la adoptarea unei decizii cu caracter obligatoriu.

29. Prin urmare, Curtea consideră că reclamantul nu avea la dispoziție nicio cale de atac în sensul art. 35 § 1 din Convenție și că excepția invocată de Guvern trebuie să fie respinsă.

**b) Excepția de tardivitate**

30. În subsidiar, Guvernul susține că, în absența unor căi de atac interne, termenul de șase luni prevăzut la art. 35 din Convenție a început să curgă de la data faptei incriminate, în speță la 7 octombrie 2007 – data declarației președintelui. Întrucât reclamantul a sesizat Curtea la 16 mai 2008, acest capăt de cerere este tardiv.

31. Reclamantul consideră că, în speță, termenul de șase luni a început să curgă la 3 martie 2008, data pronunțării hotărârii definitive a Curții de Apel Galați.

32. Curtea reamintește că, în trecut, a hotărât că, în cazul în care nu este disponibilă nicio cale de atac internă pentru denunțarea unei fapte care se presupune că încalcă Convenția, termenul de șase luni prevăzut la art. 35 § 1 din Convenție începe, în principiu, să curgă din ziua în care a fost comisă fapta incriminată sau din ziua în care reclamantul a avut de suferit direct din cauza acestei fapte, a luat cunoștință sau ar fi putut lua cunoștință de aceasta [*Aydın împotriva Turciei* (dec.), nr. 28293/95, 29494/95 și 30219/96, CEDO 2000-III (extrase)].

33. În speță, Curtea a constatat deja că pretinsa încălcare nu depindea de rezultatul procedurii și a concluzionat că reclamantul nu dispunea de nicio cale de atac (supra, pct. 26 și 29). Rezultă că termenul de șase luni a început să curgă, în acest caz, la data declarației Președintelui României, și anume 7 octombrie 2007.

34. Curtea constată că reclamantul a sesizat-o abia la 16 mai 2008, după împlinirea termenului de șase luni prevăzut la art. 35 § 1 din Convenție. Prin urmare, este necesar să se admită excepția de tardivitate invocată de Guvern și acest capăt de cerere să fie declarat inadmisibil, în conformitate cu art. 35 § 1 și § 4 din Convenție.

*2. Cu privire la declarația purtătorului de cuvânt al Curții de Apel Galați*

35. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat, în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea îl declară admisibil.

## B. Cu privire la fond

### 1. Argumentele părților

36. Reclamantul precizează că purtătorul de cuvânt al Curții de Apel a sugerat, în declarația sa din 29 februarie 2008, că acesta era vinovat de acuzațiile aduse, deși Curtea de Apel nu pronunțase încă hotărârea definitivă. El adaugă că această declarație a fost făcută în contextul unei campanii de presă ostile, care a influențat cu siguranță formarea opiniei judecătorilor care au examinat cauza. Acesta consideră că, atunci când au informat presa cu privire la procesul penal inițiat împotriva sa, autoritățile au depășit limitele impuse de buna administrare a justiției.

37. Reclamantul susține, de asemenea, că afirmațiile purtătorului de cuvânt au avut un caracter „provocator” și nu au ținut seama de dispozițiile legale interne referitoare la prezumția de nevinovăție. Potrivit acestuia, exprimându-și opinia înaintea judecătorilor care examinau cauza, purtătorul de cuvânt nu a respectat deontologia profesională.

38. Guvernul susține că, din cauza consecințelor dramatice ale accidentului de la Mihăilești, exista un interes public major atât pentru autoritățile naționale, cât și pentru publicul larg, de a fi informați cu privire la desfășurarea procesului penal în cauză. Astfel, potrivit acestuia, purtătorul de cuvânt al Curții de Apel Galați a intervenit pentru a informa presa cu privire la desfășurarea procesului întrucât pronunțarea hotărârii definitive fusese amânată.

39. Guvernul afirmă că purtătorul de cuvânt pur și simplu și-a exprimat opinia potrivit căreia durata deliberărilor ar fi putut avea drept cauză eventuala poziție a instanței de recurs, diferită față de cea a instanței de apel. Acesta adaugă că declarația sa nu conține nicio referire concretă la vinovăția reclamantului și că numele acestuia nu a fost menționat. În plus, în ceea ce privește sensul real al declarației, precizează că purtătorul de cuvânt a informat presa în mod profesionist cu privire la posibilele motive ale amânării pronunțării hotărârii și nu s-a pronunțat cu privire la aprecierea faptelor înaintea judecătorilor competenți.

40. În cele din urmă, Guvernul susține că declarația purtătorului de cuvânt nu a putut influența nici formarea opiniei judecătorilor care s-au pronunțat în cauză, nici rezultatul deliberărilor. Menționează că respectivul complet de judecată a efectuat o examinare detaliată a motivelor de recurs și a argumentelor părților și că decizia acestuia a fost motivată în mod corespunzător.

### 2. Aprecierea Curții

41. Curtea reamintește că art. 6 § 2 protejează dreptul oricărei persoane de a fi „prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită” [*Allen împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 25424/09, pct. 92-94, CEDO 2013].

Astfel, prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care o hotărâre judecătorească privind o persoană reflectă impresia că aceasta este vinovată, deși vinovăția sa nu a fost legal stabilită în prealabil; chiar în absența unei constatări formale; este suficientă o motivare care să lase să se întrevadă că judecătorul îl consideră pe reclamant ca fiind vinovat. Sfera sa de aplicare este vastă și impune ca niciun reprezentant al statului sau al unei autorități publice să nu declare că o persoană este vinovată de săvârșirea vreunei infracțiuni înainte ca vinovăția acesteia să fi fost stabilită de o „instanță” [*Allenet de Ribemont împotriva Franței*, 10 februarie 1995, pct. 35-36, seria A nr. 308, *Daktaras împotriva Lituaniei*, nr. 42095/98, pct. 41-44, CEDO 2000-X, *Lavents împotriva Letoniei*, nr. 58442/00, pct. 126, 28 noiembrie 2002, și *Butkevičius împotriva Lituaniei*, nr. 48297/99, pct. 50-52, CEDO 2002-II (extrase)].

42. Trebuie să se facă o distincție între, pe de o parte, deciziile sau declarațiile care reflectă impresia potrivit căreia persoana în cauză este vinovată și, pe de altă parte, cele care se limitează la descrierea unei stări de suspiciune. Primele încalcă prezumția de nevinovăție, în timp ce ultimele sunt considerate ca fiind conforme cu spiritul art. 6 din Convenție (*Marziano împotriva Italiei*, nr. 45313/99, pct. 31, 28 noiembrie 2002, și *Nešťák împotriva Slovaciei*, nr. 65559/01, pct. 89, 27 februarie 2007).

43. În această privință, ceea ce contează este sensul real al declarațiilor în cauză, și nu forma lor literală. Faptul că afirmațiile în cauză sunt formulate într-o manieră interogativă sau dubitativă nu este suficient pentru ca acestea să fie excluse din sfera de aplicare a art. 6 § 2 din Convenție; în caz contrar, s-ar înlătura orice eficacitate a principiului prezumției de nevinovăție (*Lavents*, citată anterior, pct. 126).

44. Aplicând aceste principii în speță, Curtea constată în primul rând că, la 29 februarie 2008, data la care purtătorul de cuvânt al Curții de Apel Galați a făcut declarația în litigiu în presă, vinovăția reclamantului nu fusese încă legal stabilită. În fapt, Curtea de Apel a pronunțat hotărârea definitivă abia după trei zile, la 3 martie 2008 (supra, pct. 14 și 15).

45. În continuare, Curtea observă că judecătorea G.I. a intervenit în calitate sa oficială de purtător de cuvânt al Curții de Apel Galați, pentru a informa presa cu privire la procedura în cauză. Asemenea Guvernului, Curtea consideră că, având în vedere circumstanțele cauzei, în special numărul victimelor accidentului de la Mihăilești, și amploarea pagubelor materiale (supra, pct. 6), exista un interes deosebit de a informa publicul cu privire la desfășurarea procedurii [a se vedea, în acest sens, *Axel Springer AG împotriva Germaniei* (MC), nr. 39954/08, pct. 90, 7 februarie 2012].

46. Cu toate acestea, Curtea observă că purtătorul de cuvânt nu s-a limitat doar la simpla comunicare de informații referitoare la etapele procedurale ale prezentei cauze, întrucât acesta a formulat aprecieri privind vinovăția reclamantului, precizând că, probabil, urma să fie pronunțată o decizie de condamnare (supra, pct.14). Într-adevăr, Curtea consideră că declarația în

litigiu a determinat publicul să creadă că reclamantul era vinovat, deși Curtea de Apel nu pronunțase încă hotărârea în speță. Aceasta observă că purtătorul de cuvânt a folosit anumiți termeni care exprimă îndoiala, cum ar fi „probabil” și „presupun” (supra, pct. 14); totuși, consideră că aceștia nu au schimbat sensul real al declarației (*Lavents*, citată anterior, pct. 126).

47. În această privință, Curtea observă că, în exercitarea funcțiilor sale oficiale, purtătorul de cuvânt era obligat să acționeze în conformitate cu principiile prezumției de nevinovăție, independenței judiciare, imparțialității și obiectivității actului de justiție (supra, pct. 18 și 19).

48. În plus, Curtea subliniază că purtătorul de cuvânt a intervenit în mod public și pentru a informa presa (a se vedea, *a contrario*, *A.L. împotriva Germaniei*, nr. 72758/01, pct. 38, 28 aprilie 2005) și că nu a acționat spontan pentru a-și exprima opinia personală (a se vedea, *a contrario*, *Gutsanovi*, citată anterior, pct. 195-196). Curtea consideră că, având în vedere funcția sa și circumstanțele speciale ale cauzei, purtătorul de cuvânt ar fi trebuit să dea dovadă de mai multă prudență și de o atitudine rezervată în alegerea cuvintelor sale, astfel încât să evite orice confuzie (*Alenet de Ribemont*, citată anterior, pct. 41, *Gutsanovi*, citată anterior, pct. 199, și *Khoujine și alții împotriva Rusiei*, nr. 13470/02, pct. 96, 23 octombrie 2008).

49. În final, Curtea subliniază că faptul că reclamantul a fost, în cele din urmă, declarat vinovat și condamnat la o pedeapsă cu închisoarea nu poate să anuleze dreptul său inițial de a fi considerat nevinovat până la stabilirea legală a vinovăției sale. Curtea a reamintit, în repetate rânduri, că art. 6 § 2 din Convenție reglementează întreaga procedură penală, „indiferent de rezultatul acțiunii penale” (*Minelli împotriva Elveției*, 25 martie 1983, pct. 30, seria A nr. 62, și *Matijašević împotriva Serbiei*, nr. 23037/04, pct. 49, CEDO 2006-X).

50. Aceste elemente îi sunt suficiente Curții pentru a stabili că a fost încălcat art. 6 § 2 din Convenție.

## II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

### 51. Potrivit art. 41 din Convenție,

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

### A. Prejudiciu

52. Reclamantul solicită suma de 1 500 000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral despre care pretinde că i-a fost cauzat ca urmare a suferinței și a neplăcerilor suportate de acesta și familia lui în cursul procedurii penale îndreptate împotriva sa.

## HOTĂRÂREA NEAGOE ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

53. Guvernul consideră că reclamantul nu a dovedit în mod satisfăcător că a suferit pretinsul prejudiciu moral și că suma solicitată este excesivă în raport cu jurisprudența Curții în materie. Acesta concluzionează că, în orice caz, o eventuală constatare a unei încălcări ar reprezenta o reparație suficientă.

54. Pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41 din Convenție, Curtea consideră că trebuie să i se acorde reclamantului suma de 3 600 EUR pentru prejudiciul moral.

### **B. Cheltuieli de judecată**

55. Reclamantul nu a formulat nici o cerere de rambursare a cheltuielilor de judecată efectuate în cursul procedurii.

### **C. Dobânzi moratorii**

56. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

## PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE

1. *declară* cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere care se referă la declarația din 29 februarie 2008 a purtătorului de cuvânt al Curții de Apel Galați și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;
2. *hotărăște* că a fost încălcat art. 6 § 2 din Convenție;
3. *hotărăște*
  - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, 3 600 EUR (trei mii șase sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, care trebuie convertită în moneda statului pârât, la rata de schimb aplicabilă la data plății, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral;
  - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
4. *respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 21 iulie 2015, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

Marialena Tsirli  
Grefier adjunct

Josep Casadevall  
Președinte